

IT-TIENI SENA

L-ISTUDJI SOĊJALI

IL-HIN: Siegħa u nofs

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Din il-karta tal-eżami fiha SEBA' Taqsimiet (A, B, C, D, E, F u G). L-istudenti jridu jwiegħbu t-Taqsimiet KOLLHA. Il-marki jidhru bejn il-parentesi jew fl-ahħar ta' kull taqsima.

Taqsima A: Imla l-vojt billi tagħzel il-kelma t-tajba.

nukleari	il-paga	l-għalliema	iċ-ċertifikati	l-istil tal-ħajja
familja	konsumatur	simetrika	ix-xogħol	ħsara

1. Fil-_____ nsibu ġenituri u tfal naturali jew adottati.
2. _____ huma importanti biex jgħallmuna kif ngħixu fis-soċjetà.
3. _____ tal-familja Maltija nbidel matul dawn l-ahħar hamsin sena.
4. _____ hu importanti għax bih taqla' l-għajxien tiegħek ta' kuljum.
5. Mingħajr _____ tal-edukazzjoni persuna tista' ssibha diffiċli li jkollha impjeg.
6. Persuna tixtri l-prodotti li jkollha bżonn skont _____ li taqla'.
7. Bħala _____ jien għandi kemm drittijiet kif ukoll dmirijiet.
8. Familja _____ hi waħda fejn ir-raġel u l-mara jaqsmu d-dmirijiet u d-drittijiet bejniethom.
9. Familja _____ hi magħmula minn koppja bit-tfal jew bla tfal.
10. Hin twil quddiem it-televiżjoni jew fuq l-internet jista' jkun ta' _____ għal saħħitna.

(marka x 10 = 10 marki)

Taqsim B: Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B, billi tikteb in-numru fl-isparju vojta bhal fl-eżempju numru 1.

KOLONNA A	NUMRU	KOLONNA B
1. Gvern lokali		inkun qed niffirma karattru sod.
2. Il-familja tiegħi hi differenti		jissejjaħ Sindku.
3. Il-festa tar-raħal tirnexxi		jiffurmaw parti mill-edukazzjoni obbligatorja.
4. Il-valuri tajba fis-soċjetà		għandhom drittijiet u dmirijiet indaq.
5. F'demokrazija ċ-ċittadini		hu importanti biex is-soċjetà tizviluppa.
6. Meta mmur iċ-ċentru taż-żgħażaġħ	1	jissejjaħ kunsill.
7. Kull xogħol fil-komunità		meta grupp ta' nies jaħdmu flimkien.
8. Li ma tagħmilx vandalizmu		jkollha stil tajjeb ta' ħajja.
9. Permezz tal-isports persuna		minn dik ta' sittin sena ilu.
10. L-iskejjel primarji u sekondarji		jibnu komunità aktar b'saħħitha.
11. Il-kap ta' gvern lokali		huwa valur ċiviku importanti.

(marka x 10 = 10 marki)

Taqsim C: Aghzel billi timmarka t-tweġiba t-tajba.

1. **Il-midja, ir-religjon u gruppi soċjali oħra**
  - a) ma jinfluwenzawx l-imġiba tiegħi
  - b) jinfluwenzaw ħafna l-imġiba tiegħi
  - c) kienu jinfluwenzawni, imma issa m'għadhomx.
2. **Premju jingħata meta persuna**
  - a) ma twettaqx id-dmirijiet tiegħu/tagħha
  - b) tagħmel xi ħaġa tajba
  - c) tagħmel xi ħaġa ħażina.
3. **Meta ċ-ċittadini jieħdu sehem fil-hidma tal-Kunsill Lokali, il-gvern**
  - a) isir eqreb lejn iċ-ċittadini
  - b) ma jkunx jimpurtah miċ-ċittadini
  - c) itellef liċ-ċittadini.
4. **Fid-dinja nsibu pajjiżi**
  - a) demokratiċi biss
  - b) totalitarji biss
  - c) demokratiċi u totalitarji.
5. **Meta persuna jkollha valuri sodi tkun qed**
  - a) tgħin lis-soċjetà
  - b) ittellef lis-soċjetà
  - c) tkisser lis-soċjetà.

6. **Sa hamsin sena ilu kien normali li familja jkollha**
  - a) wild wiehed biss
  - b) sa tlett itfal
  - c) hamest itfal jew aktar.
7. **Meta t-tfal jagħmlu xi haġa hażina, il-ġenituri għandhom**
  - a) japprezzawhom
  - b) jikkoreġuom
  - c) jagħtuom sanzjoni pożittiva.
8. **Meta toqghod ġewwa fil-hin tal-brejk minhabba l-imġiba tieghek, tkun qlajt**
  - a) sanzjoni pożittiva
  - b) sanzjoni negattiva
  - c) sanzjoni ingusta.
9. **F'demokrazija m'għandux ikun hemm differenza bejn**
  - a) iċ-ċittadini
  - b) il-politiċi
  - c) bnedmin u animali.
10. **Ix-xogħol jgħini nesprimi**
  - a) l-identità tiegħi
  - b) il-paga tiegħi
  - c) l-infiq tiegħi.

(marka x 10 = 10 marki)

Taqsim D: Aghzel jekk hux VERU jew FALZ billi taqta' sing tahtha u wara ghid ghaliex.

1. L-iskola hi eżempju ta' grupp soċjali li jgħinna nikbru soċjalment. **VERU/FALZ**
Għaliex?
_____
2. Ikun aħjar jekk fl-iskola jkun hemm ambjent demokratiku. **VERU/ FALZ**
Għaliex?
_____
3. Ix-xogħol li nixtieq nagħmel mhux se jaffettwali haġti jew il-livell tal-għajxien tiegħi. **VERU/FALZ**
Għaliex?
_____
4. Il-mass midja, il-ħbieb u l-iskola huma agenti tas-soċjalizzazzjoni primarja. **VERU/FALZ**
Għaliex?
_____
5. Il-vandalizmu hu importanti għaliex inkella l-kunsilli lokali ma jkollhomx x'jagħmlu. **VERU/FALZ**
Għaliex?
_____

(2 marki x 5 = 10 marki)

Taqsimta E: Aqra dawn is-sitwazzjonijiet sew u wara wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA dwarhom.

1. Mort tixtri mingħand il-ħanut tal-merċa u meta wasalt lura d-dar sibt li l-prodott li xtrajt kien skadut. Bħala ċittadin infurmat kif kont iġġib ruhek f'sitwazzjoni bħal din?

---

(4)

2. Wara l-lezzjoni tal-Istudji Soċjali, il-ħabib tiegħek fehem li bħala konsumatur għandu ċerti drittijiet, iżda ma setax jifhem id-dmirijiet tiegħu. Kif kont tispjegalu dawn id-dmirijiet?

---

(4)

3. Int qed thajjar lil shabek jiġu miegħek saċ-ċentru sportiv biex jipprattikaw xi sport. X'taġħmel biex tikkonvinċihom?

---

(4)

4. Fil-klassi, grupp ta' studenti qed jaqdbu mal-ħabiba tiegħek għaliex din taħdem favur l-ambjent. Xi kultant dawn jagħmlu xi vandalizmu biex idejquha. Kif kont iġġib ruhek f'sitwazzjoni bħal din?

---

(4)

5. Missier il-ħabib tiegħek tilef l-impjeg u ommu ma taħdimx. Kif taħseb li din is-sitwazzjoni se taffettwa lill-ħabib tiegħek u lill-familja tiegħu?

---

(4)

(20 marka)

Taqsim F: Aqra s-silta li ġejja u wara wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA.

Persuna li toqgħod qrib tagħna tghidilna li taħdem għal hin twil, minn filgħodu sa filgħaxija. Malli tasal lura d-dar wara ġurnata xogħol il-mowbajl tagħha ma jiqafx iċempel. Minhabba l-hin twil li tqatta' fuq il-post tax-xogħol issa spicċat lanqas tlaħhaq max-xogħol tad-dar u mal-familja. Għaliha l-hajja saret qisha ġirja kontra l-hin. Insiet meta kienet l-aħħar darba li harġet biex tiddeverti f'tit jew tagħmel xi mixja fil-kampanja mal-familja tagħha. Kulhadd jghidilha li għandha b'zonn tistrieħ f'tit għax inkella se tgħejja jew timrad. Ma jistax ikun li tibqa' sejra hekk. Iz-żmien jghaddi malajr u ma jergax lura.

Mistoqsijiet

1. Agħti titlu lil din is-silta.

---

(1)

2. Persuna li tispicċa bla xogħol tghaddi minn hafna problemi finanzjarji u tista' tiġi eskluża mis-soċjetà. Spjega r-raġuni għaliex persuna tista' tiġi eskluża mis-soċjetà.

---

(3)

3. Semmi **TLIET** modi kif ix-xogħol jaffettwa lil hajjitna.

---

(3)

4. Kif taħseb li l-qgħad jista' jaffettwa l-hajja ta' persuni li jkunu qed ifittxu x-xogħol?

---

(3)

